

deportálás kérdésében elfogulatlan álláspontra bírta az országgyűlés képviselőit.

Akkor, az Egységes-párt vacsorái keretében, a Hangli-sörözőben - független és nyílt egyéniségével - széles körben mindig szívesen látták, s az összes politikai nagysággal érintkezett. Purifikáló nézeteit nem rejtette véka alá. A Kisgazdapárt elnökével, Gaál Gasztonnal szívélyes barátságban volt. Nagybaconi-Nagy Vilmos, Bartha Albert, Ugron Gábor, Urmánczy Nándor, Désy Zoltán, Bónis Páter (a frankhamisítás egyik alakja) politikusokkal őszinte kapcsolatokat tartott fenn. Kossuth nyomában (mint "Bethlen jobb keze"), tisztelője volt Apponyi, József fhg, Teleki Pál szellemének.

A Magyar Nemzeti Múzeum Hírlaposztálya anyagának sokszoros gyarapítója volt. A lengyel emigránsokat, az 1942/45-ben rászorulókat a Menekültügyi Hivatal után is támogatta és vendégül látta.

A második világháború befejezése számára is befejezte (a nagystílusúen vívott) színes emberi reneszánszát. A nyilasokat emberségesen helyükre utasította és személyiségének súlyával a zsidókat védte-mentette. - A kitelepítés, a meghurcolás előjelei 1945-ben mutatkoztak, s - a budapesti katonai parancsnokság által kiállított "szabadmozgás" okmánya ellenére - a fővárosi életet szülőföldjével cserélte fel.

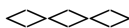
Gyergyószentmiklóson haláláig írt. Posztumusz iratainak eszméi olyannyira előrelátó gondolatok, hogy azoknak közlése ma sem volna kívánatos.

Egy gyergyói székely, aki mellettem állott a temetésen, Édesapán sírja fölötti beszédében így vallott:

"...te magyarabb vótál mint mű, mer örménynek születtél..."

Budapest, 1999

Vákár Tibor

Ötéves a szamosújvári Czetz János cserkészcsapat Tizenöt kiscserkész ígerte: "jó leszek..."

Helybeli magyar vállalkozók, az RMDSZ, a Téka Alapítvány, a Református Nőszövetség és több magánszemély támogatásával vasárnap sor került a szamosújvári 51. számú Czetz János cserkészcsapat ötödik, ünnepélyes fogadalomtételére és - újítására. Az ünnepségen részt vettek a Kolozs megyei körzet cserkészcsapatok közül a 25. számú Báthory István, a 29. számú Hunyadi Mátyás, a 49. számú Reményik Sándor Öregcserkészcsapat, a 81. számú Makkai Sándor, valamint a zilahi 84. számú Fábián Béla cserkészcsapatok.

A város számára rendkívüli jelentőséggel bíró rendezvénysorozat délelőtt tíz órakor a kolozsvári ferences ifjúság gitármiséjével kezdődött a Ferenc-rendi templomban.

Ezután az örmény katolikus temetőben a 120-nál több résztvevő lerotta kegyeletét **Gabányi János** cserkészvezető tanár, az egykori Czetz János cserkészcsapat megalapítójának sírjánál. **Lapohos András** és **Csортán Márton** emlékezett a hajdani cserkészvezető életpéldájára.

A **Kasza Antal** vezette városnézés, majd Emmaus-házi közös ebéd után következett az ünnepélyes fogadalomtétel, illetve fogadalomújítás a református templomban, amit istentisztelet követett. Az estét szintén a református templomban megejtett zenei műsor zárta, melynek vendége **Márk Attila** brassói gitárművész volt.

Az ünnepséget fokozott érdeklődés kísérte, a rendezvényen részt vett Gabányi János felesége és leánya, **Kabai Ferenc** református lelképásztor, RMDSZ-képviselő.

Kerekes Edit

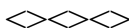
(Utánnymás a "Szabadság" c. kolozsvári lap 1999. V. 20-i számából)

Raff László csapatvezető irányításával ez alkalommal tizenöt kiscserkész tett ígéretet - tudtuk meg **Kasza Tamástól**, a szamosújvári cserkészcsapat egyik vezetőjétől - tizenegy próbaidős cserkész tett fogadalmat, ugyanakkor huszonnégyen újították fel - mint minden esztendőben - fogadalmukat.

Ezúton is szeretném külön megköszönni az öregcserkészeknek azt a sok jót és kedvességet, amellyel a cserkészcsapat újjáalakulása óta eltelt öt év alatt elhalmoztak, valamint a fogadalmotételt követő gazdag ajándékot: kulacsot, cserkésszubbonyt, az 1920-1948 közötti magyar cserkész történelemről szóló könyvet, próbaidős cserkész kötetet, az aradi vértanúk emlékkönyvét, dalos kazettát nyomtatott szöveggel regőscserkészek részére, svájci tájoló (iránytűt), cserkészgombokat és emellett a magyar cserkészek megkülönböztető jelét - árvalányhajat.

Balázs Orsolya

Sallai Enikő

1989. június 16.

Soha ilyen szavazást! A tömeg csendes, a szemekben könnyek. Nemzetiszín és fekete zászlók. A kezekben virág. Sok-sok virág. A ravatalon a kommunisták koporsói felett mintha lebegne, a nemzet koporsója. Rajta csonka zászló. A gyűlölt címer helyén lyuk, mint '56-ban... Jelkép.

Már 8 órakor kezdődik a különös szavazás. Végláthatatlan sorokban jönnek a Városliget és a környező utcák felől az állampolgárok és leteszik voksukat a ravatalra. Szó nélkül cipelik az elmúl 45 év fájdalmát és megalázottságát. A tört gerinceket, az elhurcolt apák, férjek, gyermekek szétszórt csontjait. A csengőfrászos éjjeleket és kilátástalan nappalokat.

Ősz hajú, nagybajuszú férfi válik ki a tömegeből. Botra támaszkodva is nehezen jár. A virágot odaadja az egyik rendezőnek, a többi tétován nézi, mit akarhat még? Letérdel, öreg feje lehajlik. Egy pillanatra megnyílik az idő: negyvennyolcas honvéd Kossuth ravatalánál?!

Nevek... Bakos Gyuláné, Salaber Erzsébet darukezelő, kivégezték 1958-ban, élt 28 évet. Bajdik Sándor földműves, kivégezték 1960-ban, élt 29 évet. Goór László munkás, kivégezték 1957-ben, élt 23 évet. Mansfeld Péter ipari tanuló, kivégezték 1959-ben, élt 18 évet. Onastyák László segédmunkás, kivégezték 1958-ban, élt 20 évet.

Mint súlyos kövek, hullanak a tömegre a szavak. Háromszázszor hangzik el, kivégezték... élt... És még hány név fekszik temetetlenül a néma tömeg szívében? Hány ezer és ezer, akiket nem '56 után gyilkoltak meg, hanem '45 óta büntetőtáborokban, börtönökben tűntek el. Hánynak őrzi konzervált tetemét az Északi Sarkkör örökké megfagyott földje. Hányat várnak még mindig vissza és hányan maradnak az örök feledés birodalmában, mert már azok sem élnek, akik emlékezhetnének.